

1. ÚLOHA

Opravovali: **Katka Farbulová & Erik Novák**

Najkrajšie riešenie: **Jakub Matracz**

Počet riešení: **32**

ZADANIE

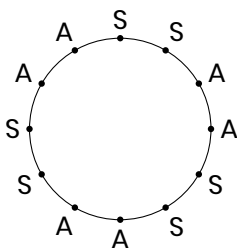
Okolo okrúhleho stola sedí $2n$ Grékov, z toho polovica Spartania a polovica Aténčania. Koľko najviac Grékov v závislosti od n môže sedieť vedľa Aténčana?

VZOROVÉ RIEŠENIE

Rozdeľme úlohu na prípad, kedy n je párne, a na prípad, kedy n je nepárne.

Nech n je párne.

Zapíšme n ako $2k$ pre nezáporné celé k . Potom môžeme rozdeliť $2k$ Aténčanov na k dvojíc a pomedzi ne povkladať k dvojíc Spartanov, ako na obrázku pre $n = 6$.

Vidíme, že každý Grék sedí vedľa Aténčana, keďže Aténčania sú v dvojiciach a od každého Spartanu je v jednom smere Spartan a v druhom dvojica Aténčanov.

Nech n je nepárne.

Najprv ukážme, že nevieme zabezpečiť, aby $2n$ Grékov sedelo vedľa Aténčana.

Zapíšme n ako $2k + 1$ pre nezáporné celé k . Všimnime si, že ak má každý Aténčan sedieť vedľa Aténčana, musia Aténčania okolo stola byť zoskupení do skupín aspoň dvoch po sebe idúcich Aténčanov (ak by bol Aténčan v skupine sám, bol by obklopený dvoma Sparťanmi, teda by nesedel vedľa Aténčana). Keďže Aténčanov je $2k + 1$ a každá skupina má aspoň dvoch, počet skupín Aténčanov bude najviac k .

Rozmiestnime okolo stola najprv skupiny Aténčanov a potom na prázdne miesta (do medzier medzi skupinami) umiestňujeme Sparťanov.

Keďže skupín Aténčanov je najviac k , medzi skupinami je najviac k medzier, do ktorých potrebujeme umiestniť $2k+1$ Sparťanov. Z Dirichletovho princípu bude teda existovať medzera, v ktorej sú aspoň traja Sparťania. To ale znamená, že stredný z týchto troch Sparťanov nesedí vedľa Aténčana.

Vidíme, že znížením počtu skupín Aténčanov iba znížime počet medzier na ešte menej ako k , a teda z Dirichletovho princípu vyplynie rovnaký záver.

Teda najväčší počet Grékov, ktorí môžu sedieť vedľa Aténčana pre nepárne n nikdy nebude $2n$. Ukážme rozloženie, pre ktoré bude vedľa Aténčana vždy sedieť najbližší menší počet, teda $2n - 1$.

Grékov umiestnime rovnako, ako v prípade pre párne n , iba nám na konci ostane jeden Aténčan a jeden Sparťan. Z tých bude Aténčan ako jediný nesedieť vedľa Aténčana. Na obrázku je prípad pre $n = 5$.

